

rigtig, men den skyder jo langt videre end dette Lovforslag. Det fører jo helt ud imod at fornegte overhovedet Tanken i al Alderdomsforsørgelse, hvad enten den er subventioneret eller ikke, og staar ikke i Sammenhæng, forekommer det mig, med det ærede Medlems senere Indvending, hvis Berettigelse jeg erkjender at være meget stor, en Indvending, der ogsaa er fremkommen fra andre Sider, nemlig den, at Lovudkastet ikke havde nogen Grænsse for, hvem der kunde komme ind under det; thi hvad enten Antallet af disse Betere er begrænset eller ubegrænset, bliver Peter altid Peter, og det er ligegyldigt, om der kommer flere eller færre Betere; deres Opfattelse vil altid blive den samme. Heller ikke finder jeg, at der kan lægges nogen Vægt paa den Indvending, som særlig med Styrke er gjort gjældende af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), nemlig det bureaukratiske i Forslaget, hvorved han jo mener det, at det er Staten, der tager Sagen i sin Haand, og at Udførelsen staar den inde for, og at den ordner det Hele, ligesom den ogsaa har sat den i Forbindelse med den af Staten garanterede Anstalt, det er Noget, jeg ingenlunde kan finde at være nogen Mangel ved Forslaget; tværtimod finder jeg, at det er det, som er det naturlige, der altid maa finde Sted. Hvor det er Staten, der skyder til og yder Midlerne, der maa det ogsaa være Staten, der er den Raadende over, hvorledes disse Midler anvendes, og det var netop en af Hovedfeilene ved de Forslag, som der fremkom fra Venstre, det, som det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds (Bojzen) kaldte Venstres Forslag i 1874-75, det var den Feil, jeg den Gang tillod mig, foruden mange andre, udførligen at paapege, at man i disse Forslag gik ud paa at sige, hvad det ærede Medlem ogsaa synes nu at ville underlægge som Mening af Betænkningen af 1882, at det er Kommunerne, der disponere, Staten har saa at betale, har at honorere Kommuniernes Anvisning. Disse Udcast gik ud paa at lade det være Kommunerne, ja endogaa langt mindre Institutioner, Understøttelseskasser, paa hvis Sammensætning Kommunerne kun havde meget ringe Indflydelse, hvor den kun besatte en mindre Del af Bestyrelsen, være dem, der vare de Afgjørende, de Bestemmende, Staten havde at betale. Paa den Maade kan man ikke ordne Forholdet, dette saaledes

at lade den høiere Organisme være underordnet den lavere og lade den underordnede være Disponent og den høiere Admittent, den der udfører og adlyder, det kan man ikke være med til. I det Dieblit, det er Staten, der yder Tilskud, maa det ogsaa væsentlig ligge under Staten at ordne Maaden, hvorpaa det skal udføres, om det end fører til almindelige Regler og udelukker det, som de Herrers saa gjerne ville, nemlig denne Hensyntagen i det Enkelte, som kan være meget god, men som efter min Mening er uførelig med det, at den høiere Organisme, Staten, er den, der yder Hjælpen. At man særlig her har bragt det i Forbindelse med Livrenteanstalten er Noget, jeg finder overmaade hensigtsmæssigt og fornuftigt, ligesom det ogsaa udtrykkelig var de Herrers eget Forslag i 1882, at det skulde ske. — Der har været saa megen Tale om, hvorvidt dette Forslag var samstemmende med eller væsentlig afvigende fra, hvad man havde tænkt sig ved Betænkningen af 1882. Jeg maa dertil sige, at det er noget, som ikke er saa overmaade vigtigt, hvorvidt det i det Enkelte fuldstændig kongruerer med denne Betænkning eller ikke, jeg tror ikke, at den var et saadant Mønster eller Mestervært, at det just kan opstilles som noget Formaal at holde sig kongruerende med den, men det forekommer mig at være temmelig klart, at ligesom det i den udtrykkelig betegnes som Formaalet for en Alderdomsforsørgelse, at man vil have den til den højeste Rentefod, som det kan være sandsynligt, at Anstalten kan anbringe sine Midler til, f. Ex. 5 pCt., og man ikke kan have tænkt sig, at den Rente, man i det Dieblit kunde faae ud, altid skulde kunne opnåas som den, man maatte kunne faae ud af disse Midler, men maa have tænkt sig, som det ogsaa strax efter siges i Betænkningen, at der kan indtræde og sandsynligvis vil indtræde Nødvendigheden af, at Statskassens Garanti bliver effektiv, altsaa et Tilskud fra Staten, saaledes siges det ogsaa deri, at den Mangel, der var ved Anstalten, at det ikke kunde ventes, at de uheldigt stillede blandt de arbejdende Klasser vilde benytte den i større Omfang, kunde tilbels afhjælpes ved, at det Offentlige paa en eller anden Maade ydede Tilskud til de Opsparinger, der gjordes af ubemidlede Personer i det Diemed at anvende dem til Erhvervelse